

Länsstyrelsen
Jämtlands län
Naturvård
Göran Eriksson
063-146272

Beslut
Datum
2006-05-15

Dnr (anges vid skriftväxling)
511-4059-06

Beslut för bildande av Grånmyrans naturreservat

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets namn:

Grånmyran

Kommun:

Ragunda

Fastigheter:

Del av Hammaren 8:2/ Björn Lundell, del
av Hammaren 1:43 SCA

Vertigo geyeri/kalkkärrgrynsnäcka

Lägesbeskrivning:

Ca 5 km öster om Hammarstrand

Kartor:

Ekonomiska kartan 18g 9e

Blåkartan 184 Bräcke

Areal:

33 ha

Sitecode i nätverket

Natura 2000:

SE0720301

Förvaltare:

Länsstyrelsen

Beslut	2
Syfte	3
Bakgrund (<i>beskrivning av naturreservatet</i>).....	3
Motivering (<i>motiv till skydd och prioriterade naturvärden</i>).....	4
Natura 2000	5
Skötsel och förvaltning	5
Ärendets beredning	5
Inskränkningar och föreskrifter	5
Föreskrifternas ikraftträdande	7
Brand	7
Jakt	8
Yttrande från remissinstanser	8
Hur man överklagar	8

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara Grånmyran som naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Det aktuella området avgränsas med heldragen linje på karta i bilaga 1.

Naturreservatets namn skall vara **Grånmyran**

Syfte

Syftet med området är att samtliga utpekade naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet skall upprätthållas i gynnsamt tillstånd. Med detta avses att naturtyperna skall ha en utbredning minst motsvarande nuvarande areal och innehålla tillräckligt av de strukturer och funktioner som är av betydelse för arterna ingående i naturtyperna **Örtrik näringsrik skog med gran av fennoskandisk typ** (9050), **Västlig taiga** (9010), **Rikkärr** (7230 samt **Mineralrika källor** (7160).

Ingående våtmarksmiljöer skall hållas hydrologiskt intakta och inte tillåtas att minska annat än inom ramen för naturlig succession och variation.

Typiska arter som t.ex. kalkkärrgrynsnäcka, otandad grynsnäcka, myrbräcka samt guckusko ska ha gynnsamt tillstånd.

Syftet harmonierar även med de av riksdagen fastställda miljökvalitetsmålen ” Levande skogar” och ” Myllrande våtmarker” om att ” Inhemska växt- och djurarter fortlever under naturliga betingelser och i livskraftiga bestånd”

Dessutom ska möjligheter ges till vetenskapliga studier och rörligt friluftsliv.

Bakgrund

Beskrivning av naturreservatet

Grånmyran är ett rikkärrs- och sumpskogsområde med kalkbarrskog mellan Högberget och Hökberget ca 5 km väster om Hammarstrand. Området är tämligen flackt och norra delen ligger på ca 310 m.ö.h. och den något högre sydligaste delen på ca 350 m.ö.h. Berggrunden består av Ragundagranit och Ragundagabbro. Jordarten är främst sandig morän med inslag av torv. Marken är bördig med tydligt kalkpräglad flora.

Endast ca 5 ha, fördelat på flera små partier, är fast mark. Resten består av ca 10 ha myrmark till ungefär lika delar öppna rikkärr och trädbevuxen rikmyr och ca 15 ha sumpig kalkbarrskog. Längs kanterna i södra och västra delarna finns flera mineralrika källor varav ett par med antydning till kalktuffbildning. På ett par ställen finns också järnockrakällor. Kärrpartierna är översilade och området genomkorsas av två mindre bäckar, varav den ena börjar vid en kraftig källa i sydvästra kanten.

Beståndsåldrarna anges till ca 120 år, men framför allt i den norra sumpiga delen är stor andel av skogen betydligt äldre. Där finns ett urskogslignande parti med gamla grova granar och sälgar med stamomkrets på ca 2,5 – 3 m. Ca 2 ha är blandskog med stort lövinslag, resten grandominerad barrskog med ca 10 % lövträd. Grova gamla sälgar och björkar finns spridda främst runt södra hälften av området. Där finns lokalt också inslag av asp. Gråal förekommer ganska rikligt i anslutning till bäckar och myrmark. Tall förekommer mycket sparsamt i södra delen.

Områdets västra och norra delar är delvis mycket lågarika, men med förvånansvärt få vedsvampar trots delvis lång lågakontinuitet. Runt södra och västra fastmarkskanten finns en del brandspår och brandljud förekommer i sälg, björk och tall. I den norra delen är området delvis oframkomligt efter decennier av bäverpåverkan.

Vegetationen är mycket rik. I kärrpartierna är starrtyp med stort inslag av bl.a. orkidéer dominerande. Myrbräcka finns på tre olika ställen, i både sydligaste och nordligaste delarna av själva Grånmyran och i det öppna källkärret i västra delen. Guckusko förekommer på två sidor om myren. Storgröe växer på flera ställen i västra och norra delarna, bl.a. på och vid gamla bäverdämningar. I norr och väster är finbräken, gullpudra och nordlundarv delvis marktäckande. I anslutning till bäckarna dominerar ormbunkar och högört.

Grånmyrans södra del är också mötesplats för östlig och västlig flora. Vid en källa i sydligaste hörnet växer fjällarten fjälltrav, en av mycket få förekomster utanför fjällområdet. Inte långt därifrån finner man den östliga och i Jämtland tämligen sällsynta tuvstarren.

Sentida skogsbruk har inte bedrivits inom objektet, förutom att några tusen m² översvämmad skog tagits tillvara för uppskattningsvis mer än 20 år sedan i den nordöstra delen. Där finns fortfarande ingen annan återväxt än högört och bredbladiga gräs. På en del ställen finns gamla stubbar som spår efter dimensionsavverkning eller städning efter brand. Övrig påverkan inom objektet inskränker sig till viss dikning i den norra delen. Norr om själva Grånmyran skär ett dike in i objektet med viss lokal påverkan som följd. Diket förefaller åtminstone delvis vara en bäck som ”bättrats på”. Längre norrut har några mindre dikningsförsök gjorts men sumpskogskaraktären har snabbt, och med råge, återställts av bävern. Bävern tycks inte längre vara kvar i området. Området påverkas marginellt av den skogsbilväg som rundar södra delen, samt av några lite väl närgångna avverkningar utanför avgränsningen. Dikningar utanför avgränsningen runt norra delen påverkar inte negativt då de ligger nedströms eller i något fall leder in vatten i området. Vid sydvästspetsen av området leder två stigar från skogsbilvägen ner till myrens sydspets. Båda stigarna tangerar källor med risk för slitageskador.

Motivering

Motiv till skydd och prioriterade bevarandevärden

Merparten av området ingår i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering och 13,5 ha av den södra delen har klassats som nyckelbiotop vid nyckelbiotopsinventeringen. Hela den del av objektet som ligger på bolagsmark är av nyckelbiotopskvalité.

En del av området ingår i Länsstyrelsens våtmarksinventering där den bedömdes som klass 2 och i rikkärrsinventeringen där den bedömdes som klass 1. I båda inventeringarna indelades objekten i fyra klasser där klass 1 bedömdes ha högst naturvärden och klass 4 lägst.

Inom området finns höga naturvärden av olika slag främst knutna till rikkärr och kalkbarrskog. I den södra hälften finns också höga hydrologiska värden i form av

kraftigt källpåverkad mark med flera källor. Rikkärren är opåverkade av ingrepp. Den kraftigt försumpade norra delen med inslag av urskogsliknande partier och mycket rik och ymnig markflora höjer värdet ytterligare trots de dikningsförsök som gjorts. Runt södra och västra delarna samt lokalt i den norra finns flera gamla och grova lövträd.

Totalt har 6 rödlistade arter påträffats i området fördelade på kategorierna sårbara och missgynnade.

I reservatet finns ett flertal olika naturtyper enligt EU:s habitatdirektiv (se nedan) och området är ett bidrag till det europeiska nätverket "Natura 2000". Objektet omfattas därför av MB 7 Kap 28-29 §§ samt Förordnande om områdesskydd 16-20 §§. Länsstyrelsen har därmed ett ansvar enligt detta direktiv att säkerställa att gynnsamt tillstånd bibehålls eller återställs för utpekade livsmiljöer och arter.

Natura 2000

Följande naturtyper som ingår i habitatdirektivet i Natura 2000 finns representerade i området.

Kod	Naturtyp
7160	Mineralrika källor och källkärr
7230	Rikkärr
9010*	Västlig taiga
9050	Örtrik granskog

(*) = Prioriterad naturtyp

Ingående arter enligt EU:s artdirektiv :

Kod	Art
1013	Kalkkärrgrynsnäcka <i>Vertigo geyeri</i>
1015	Otandad grynsnäcka <i>Vertigo genesii</i>
1528	Myrbräcka <i>Saxifraga hirculus</i>
1902	Guckusko <i>Cypripedium calceolus</i>

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken (SFS 1998:1252) fastställer länsstyrelsen de kvalitetsmål och riktlinjer som framgår av den till förslaget hörande skötselplanen.

Ärendets beredning

Merparten av området ingår i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering och 13,5 ha av den södra delen har klassats som nyckelbiotop vid nyckelbiotopsinventeringen. Området har av länsstyrelsen föreslagits att ingå i nätverket Natura 2000 (EU:s nätverk av skyddade områden)

Inskränkningar och föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap. 5-6 § och 30 § miljöbalken att följande skall gälla i reservatet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att:

1. Uppföra helt ny byggnad.
2. Anlägga väg eller parkeringsplats
3. Anlägga radiomast, luft- eller markledning
4. Bedriva täkt av berg, sten, grus eller torv, borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa
5. Dika, dämna eller vidta vattenreglering
6. Fälla växande eller döda träd, ta bort eller upparbeta vindfällan/död ved i syfte att elda
7. Plantera in för trakten främmande växt- eller djurarter
8. Framföra motordrivna fordon i terräng.
9. Upplåta området för militär verksamhet eller idrottstävling
10. Placera ut saltstenar i anslutning till källor

Ovan angivna föreskrifter skall inte utgöra hinder för:

- A. Att med fordon transportera fällna älgar och björnar ut ur området. Detta förutsätter att fordon med lågt marktryck används och att lämpligt körstråk för uttransport väljs.
- B. Att behålla och underhålla befintliga jaktorn samt att siktröja befintliga älgpass.

Utän länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

1. Sprida ut kalk på land eller vatten
2. Uppföra nya älgorn

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen:

1. Utmärkning och information om reservatet
2. Anläggande av informationstavla på plats som anges i fastställd skötselplan.
3. Undersökningar av markslag, växt- och djursamhällen samt specifikt utpekade arter enligt redovisning under rubriken dokumentation och uppföljning i till beslutet hörande skötselplan.
4. Skogliga åtgärder enligt skötselplan för att bibehålla eller utveckla områdets naturvärden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet (gäller även markägare och innehavare av särskild rätt).

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att:

1. Elda, förutom på särskilt angivna platser
2. Fånga, störa eller skada däggdjur, fåglar, grod- och kräldjur, liksom att skada deras bo och lekplatser eller samla ägg
3. Klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m
4. Göra åverkan på mark, block eller växtlighet, torrträd eller annan död ved
5. Plocka och samla in naturprodukter (tex. kärlväxter, vedsvampar, lavar och mossor) med undantag för bär och matsvamp
6. Insamla evertebrater, t.ex. skalbaggar och landmollusker
7. Framföra motordrivna fordon i terräng inom hela området.
8. Snitsla spår, anordna orienteringskontroller eller anordna tävlingar
9. Anlägga skoterled

Punkt C2 utgör inget hinder för utövande av jakt. Punkt C7 utgör inte heller något hinder för terrängtransport av fälld älg. Detta förutsätter att fordon med lågt marktryck används och att lämpligt körstråk för uttransport väljs.

I samband med naturvetenskapliga undersökningar i samband med uppföljning av bevarandestatusen enligt EU:s habitatdirektiv kan Länsstyrelsen meddela undantag från ordningsföreskrifterna under C.

Utän Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att i näringssyfte organiserat utnyttja området.

Utän Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet för skolor och institutioner att regelmässigt utnyttja området för att utföra naturvetenskapliga eller andra undersökningar.

Föreskrifternas ikraftträdande

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap, 30 § MB träder ikraft tre veckor efter det att de utkommit från trycket i länets författningssamling.

Brand

Grånmyrans ingående skogspartier är i vissa delar brandpåverkade. Området ingår dock inte i länets bränningsstrategi. För att åtgärda släckningsinsatser om en spontan brand skulle uppstå skall en släckningsplan ha upprättats av förvaltaren i ett tidigt skede i samråd med den lokala räddningstjänsten. Förvaltaren ansvarar för att en sådan släckningsplan utarbetas med lämplig kartsnitt och med brandekologiskt väl underbyggda rekommendationer angående begränsningslinjer, släckningsmetoder, kritiska geografiska lägen med mera.

Jakt

Under pågående jakt i reservatet skall jakträttsinnehavaren följa gällande lagar och förordningar rörande jakt samt övriga för naturreservatet gällande föreskrifter.

Yttrande från remissinstanser

Länsstyrelsen eftersträvar så stor delaktighet och förankring som möjligt inför reservatsbildning. Ragunda kommun, Skogsstyrelsen samt markägare är bland de remissinstanser som svarat på utsänt *förslag till beslut*. Inga av dessa har något att erinra om reservatsbildning. Dock har en av markägarna kritiserat länsstyrelsen för bristande kommunikering under processens gång och anser sig vara hårt drabbad.

Enligt 27 § verksförordningen skall Länsstyrelsen göra en konsekvensutredning över de föreskrifter som riktar sig mot allmänheten vid bland annat naturreservatsbildning. Länsstyrelsen finner att de aktuella föreskrifterna endast innebär en marginell begränsning för allmänheten.

Kungörelsedelgivning skall ske enligt 17 § delgivningslagen

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet (bilaga 5).

I handläggningen av detta ärende har förutom undertecknad även Samhällsplanering och boende, jurist Jon Paulsson byrådirektör Håkan Attergaard samt länsarkitekt Harry Westermark deltagit

Maggi Mikaelsson

Göran Eriksson

Bilagor

1. Beslutslista
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
4. Skötselplankarta
5. Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Jämtlands län
Naturvård

Sändlista

Björn Lundell, Bergtallsvägen 5, 757 56 Uppsala
Statens Naturvårdsverk, 106 48 Stockholm (3 ex)
Ragunda kommun, Centralgatan 15, 840 70 Hammarstrand
Lantmäterimyndigheten Jämtlands län, Östersundskontoret
Skogsstyrelsen, Mellannorrland, Skedom, 881 92 Sollefteå
Skogsstyrelsen, Skalgränd 1B, 840 70 Hammarstrand
Boverket, Box 534, 371 23 Kalskrona
Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Vägverket, Region Mitt, Box 186, 871 24 Härnösand
Jämtland-Härjedalens naturvårdsförbund, Vike 1735, 835 91 Krokom
Östersundsposten, Box 124, 83 122 Östersund
Länstidningen, 831 89 Östersund
Länskungörelserna
Naturvård (5 ex.)